

SCIRTOTHRIPS AURANTII FAURE, S. DORSALIS HOOD I S. CITRI (MOULTEX)

Szkodniki podlegające obowiązkowi zwalczania

Roślina papryki ostrej (chilli) silnie uszkodzona w wyniku żerowania *Scirtothrips dorsalis* (po lewej, fot. https://www.freshfromflorida.com/content/download/68187/1612823/Pest_Alert_Scirtothrips_dorsalis,_Chilli_Thrips.pdf) oraz młoda, rozwijająca się pomarańcz uszkodzona w wyniku żerowania *Scirtothrips aurantii* (po prawej; fot. D. Vincenot, SUAD/CIRAD-FLHOR La Réunion, <https://gd.eppo.int/>).

Dwie samice *Scirtothrips citri* na liściu rośliny żywicielskiej (fot. J. Morse, University of California, Riverside; <https://gd.eppo.int/>).

Ulotka nie jest przeznaczona do wykorzystania w celach komercyjnych.

Zasięg występowania i opis agrofaga

S. aurantii został stwierdzony w wielu krajach afrykańskich i Jemenie. Obecność *S. citrii* stwierdzono w Ameryce Północnej (Meksyk, USA) i Azji (Iran, Indie, Chiny). *S. dorsalis* występuje w kilku krajach afrykańskich, USA, Wyspach na Morzu Karaibskim, Azji (część południowo-wschodnia i Daleki Wschód), Australii i Oceanii, a ponadto był notowany w Europie w Hiszpanii (lokalnie na cytrusach) i w Wielkiej Brytanii (w szklarniach).

Scirtothrips spp. są wciornastkami (Thysanoptera:Thripidae). Wymienione gatunki kwarantannowe mają długość 1-1,2 mm a ich zabarwienie jest jasnożółte i podobnie jak inne wciornastki posiadają dwie pary skrzydeł pokryte szczecinami. Zebrane okazy należy utrwalić w 60% etanolu.. Zidentyfikować po wykonaniu preparatu mikroskopowego na podstawie cech morfologicznych pod dużym powiększeniem mikroskopu.

Rośliny żywicielskie

Głównymi żywicielami wymienionych gatunków wciornastków są cytrusy. Do innych, ważniejszych żywicieli poszczególnych gatunków owadów zalicza się:

- *Scirtothrips aurantii* – orzech ziemny (*Arachis* spp.), szparag (*Asparagus* spp.), bawełnę (*Gossypium* spp.), magnolię (*Magnolia* spp.), rącznik (*Ricinus* spp.) i winorośl (*Vitis* spp.);
- *Scirtothrips citri* – orzesznik (*Carya* spp.), bawełnę (*Gossypium* spp.), magnolię (*Magnolia* spp.), lucernę (*Medicago* spp.), daktylowiec (*Phoenix* spp.), różę (*Rosa* spp.) i winorośl (*Vitis* spp.);
- *Scirtothrips dorsalis* – aktinidię chińską (*Actinidia chinensis*), cebulę (*Allium cepa*) orzech ziemny (*Arachis* spp.), szparag (*Asparagus* spp.), kamelię (*Camellia chinensis*), paprykę (*Capsicum* spp.) bawełnę (*Gossypium* spp.), truskawkę (*Fragaria* spp.), kaczukowiec (*Hevea brasiliensis*) hortensję (*Hydrangea* spp.) mango (*Mangifera* spp.), lotos (*Nelumbo* spp.), rącznik (*Ricinus* spp.), różę (*Rosa*

spp.), tamaryndowiec indyjski (*Tamarindus indicus*) i winorośl (*Vitis* spp.)

Objawy występowania i szkodliwość

Postaci dorosłe oraz larwy mogą występować na wszystkich nadziemnych częściach rośliny. Podczas żerowania nakłuwają one tkankę roślinną odżywiając się sokiem komórkowym. W konsekwencji na powierzchni organów roślinnych powstają wypełnione powietrzem puste przestrzenie w tkance widoczne w postaci srebrzystych punktów. W przypadku silnego zasiedlenia dochodzi do srebrzenia i brązowienia liści, zahamowania wzrostu rośliny. Na owocach uszkodzenia mają postać srebrzystych pierścieni wokół szypułki (porażanie są młode, niedojrzałe owoce). Największe szkody wywoływane są przez te szkodniki na cytrusach.

Sposoby rozprzestrzeniania i przenikania

Owady mogą rozprzestrzeniać się w sposób naturalny na niewielkie odległości. Na większy dystans szkodnik może rozprzestrzeniać się głównie wraz materiałem szkółkarskim roślin żywicielskich, a rzadziej z owocami.

Zwalczanie

W celu ograniczenia liczebności szkodników stosuje się opryski insektycydami.

Wymagania fitosanitarne

W Polsce gatunek *S. dorsalis* podlega obowiązkowi zwalczania, na roślinach rodzajów: *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. i mieszańcach tych rodzajów, innych niż owoce i nasiona, natomiast gatunki *S. aurantii* i *S. citrii* podlegają obowiązkowi zwalczania, na roślinach rodzajów: *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. i mieszańcach tych rodzajów, innych niż nasiona.